

Kötelezően visszaváltási díjas termékek rendszeré (DRS)

DRS indulás 2024.01.01.

Minden, a rendszerben érintett szereplő életében változás lesz

- Jogszabályi környezetben már megtörtént (DRS rendelet);
- A kereskedői kör napi folyamataiban;
- A gyártói kör kötelezettségeiben;
- A MOHU (DRS operátor) napi feladataiban;
- A vásárlói szokásokban.

DRS indulás 2024.01.01.

- DRS-t EU-s szabályozás hívta életre, EPR része;
- Európában **számos országban jól működik** (van ahol több évtizedes múlttal).
- A következő években **további országokban kerül bevezetésre** (pl. Portugália, Franciaország, Lengyelország, Szlovénia, Spanyolország, Anglia, Ausztria).
- EU-s rendelettervezet szerint 2029-től minden EU tagállamban be kellene vezetni, ahol 90% alatt van a visszagyűjtési arány.

Forrás: DRS Association

- **Betétdíjas rendszerben jelenleg is működik palack visszaváltás** a többutas palackokra (gyártói döntés alapján).
 - üvegpalackok a vételárral együtt megfizetett betétdíj visszatérítése mellett visszaválthatók;
 - Kereskedőkön keresztül a gyártókhöz visszajuttatva újra tölthetők.
- **Az újratölthető palackoknál kialakult gyártói-kereskedői kapcsolatok nem változnak.**
- Többutasok csak a piac kis százalékát fedik le.

DRS háttér- információk

Miért van szükség DRS-re?

Kihívások:

- Növekvő mennyiségű hulladék képződik, ami növekvő környezeti terheléssel jár.
- Nincs motiváció a palackok összegyűjtésére (szelektív gyűjtéssel ~40% érhető el).
- Pazarlás, mert értékes haszonanyag megy veszendőbe (hulladék nem szemét).

Megoldás:

- Körforgásos gazdálkodás megvalósítása: újrahasználat, újrafeldolgozás, cél: zero waste.
- Kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer bevezetése: a gyártó (első belföldi forgalomba hozó) kísérje végig a terméket az életcikluson, vállaljon nagyobb felelősséget és anyagi áldozatot a kezelésében. A rendszer finanszírozása gyártói díjakon keresztül történik.
- Magyarországon 2023.07.01-jén lépett életbe az EPR.
- A gyártók helyett a MOHU és alvállalkozói valósítják meg a hulladékkezelési tevékenységeket a gyártók finanszírozásából (EPR díj). Célértékek is a MOHU-n számonkérhetők. A koncesszió 35 évre szól.
- Az EPR 12 termékárama közül egyik a kötelezően visszaváltási díjas termékek köre, amely **2024. január 1-től** országos szinten kerül bevezetésre.

DRS Rendelet

KORMÁNYRENDELET (450/2023. (X.4.))

Főbb üzenetek:

- **Rendszerindulás:** 2024.01.01.
- **Átmeneti időszak:** 2024. június 30-ig (lassú felfutás várható);
- **Kötelezően visszaváltási díjas termék:**
- Fogyasztásra kész vagy koncentrátum italtermék fogyasztói, közvetlen,
 - műanyag, fém vagy üveg alapanyagú,
 - palack vagy doboz formájú,
 - nem újrahasználatos vagy újrahasználatos csomagolása, amely
 - 0,1-3 literig terjedő ürtartalommal bír.
 - Kivétel: tej és tejalapú italtermék, csekély mennyiségű kibocsátók (+ speciális formájú palackok)
- **Kötelezetti kör:** kereskedelmi egység eladótér mérete vagy népességszám alapján.
 - Önkéntes alapon lehetséges a csatlakozás.
- **Visszaváltási módok:** gépi vagy kézi.
- **Visszatérítési módok:** utalvány, azonnali megtérítés + jótékonyági felajánlás.

Termék- regisztráció

Termékregisztráció

6. § (1) A gyártó a forgalomba hozatal időpontját megelőzően legalább 45 nappal a koncessziós társaság által biztosított elektronikus felületen kezdeményezi a kötelezően visszaváltási díjas termék regisztrációját.

Miért kell regisztrálni?

- Termékfelismeréshez termékregisztráció szükséges.
- Visszaválthatósági adatbázis létrehozása.
- Csalás kockázat csökkentése (több paramétert együttesen vizsgál az RVM)
- Jelölés RVM általi olvashatóságának ellenőrzése.

Mit kell regisztrálni?

- Évi 5.000 db-os forgalomba hozatalt meghaladó, DRS hatálya alá eső italcsomagolást regisztrálni kell.
- **műanyag, fém, üveg** alapanyagú
 - **0,1-3 liter** közötti űrtartalmú
 - **egyutas** (nem újrahasználatos) **vagy többutas** (újrahasználatos)
 - (~ 25.000 palack!!)

Visszaváltó berendezés a termékeket

- Regisztrált GTIN kód,
- forma-, és
- tömeg alapján azonosítja.

Kivételek:

- Csekély mennyiségű kibocsátók,
- Tej és tejalapú italtermékek.

- Gyártók vagy első belföldi forgalomba hozók októbertől tudják kezdeményezni.
- 2024. június 30-ig még a régi csomagolással is forgalomba hozhatók termékek (forgalmazási korlát nincs)
- Többutas termékek visszaváltása nem változik, de többutas terméket jelölő logó kerül a termékekre, nincs új EAN.

Termékaudit

6. § (2) A gyártó a regisztrálni kívánt termék mintáit megküldi a regisztrációhoz a koncessziós társaságnak, amely megvizsgálja, hogy a minták megfelelnek-e a regisztráció során megadott paramétereknek, valamint ellenőrzi a csomagoláson lévő jelölés automata visszaváltó berendezéssel történő olvashatóságát.

- Kizárólag a mintatermék beküldésével lehet véglegesíteni a regisztrációs folyamatot.
- **Minden**, a Partnerportálon keresztül regisztrált termék esetében szükséges mintacsomagolást beküldeni auditálásra. Egyutast és többutast is.

Termékaudit

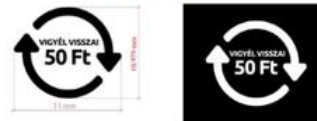

Mintacsomagolás és formai követelményei

Mintacsomagolás formai követelményei:

- Végleges italcsomagolás
- GTIN kóddal eltérő a korábbiól
- Ép állapotban, nem roncsolva
- Záróelemmel (kupak, dugó, koronazár)
- Üresen (folyadék nélkül)
- Logó-val ellátott címkével

Egyutas ábra

Többutas ábra

Termékaudit – MOHU és RVM gyártók

Az italcsomagolások **megfelelőségének ellenőrzése érdekében**, mind a MOHU, mind az automatagyártók **ellenőrzési, auditálási és úgynevezett alakfelismerési (RVM automatákhoz) feladatokat végeznek el** annak érdekében, hogy az automaták italcsomagolás elfogadási rátája a lehető legmagasabb legyen.

Minden olyan csomagolási segédanyaggal együtt kerüljön megküldésre a mintacsomagolás, ami valójában rajta maradhat a fogyasztó általi visszaváltáskor!

Re-Pont hálózat

Visszaváltási hálózat (Re-Pont hálózat)

21. § (1) A koncessziós társaság a kötelezően visszaváltási díjas termék visszaváltása érdekében országos lefedettséggel visszaváltási hely-hálózatot alakít ki.

Forgalmazói kötelezettség:

- 400 m²-nél nagyobb eladótérrel rendelkező, élelmiszert értékesítő üzletben gépi (RVM) úton történő visszaváltási lehetőséget kell biztosítani.

MOHU kötelezettség:

- 1000 főnél nagyobb népességű településen visszaváltási hely kialakítását teszi lehetővé a forgalmazó részére vagy annak hiányában egyéb visszaváltási helyet biztosít.

Önkéntes csatlakozók:

- 400 m²-nél kisebb eladótérrel is lehet csatlakozni a rendszerhez,
- Cél a kényelmes visszaváltás biztosítása,
- Gépi vagy kézi visszaváltónak is jelentkezhetnek.

- A Re-Pont hálózathoz való csatlakozás bármely kategóriában regisztrációhoz és szerződéskötéshez kötött.
- Regisztrációt a MOHU Partnerportálon lehet megtenni.
- RVM-et a MOHU adja üzemeltetésbe, a hely kialakítása a kereskedő felelőssége.

Regisztrációkat 2024-ben is várjuk kézi és gépi visszaváltásra is.

Visszaváltási módok

Visszaváltási módok

21. § (2) A koncessziós társaság automata visszaváltó berendezéssel, illetve kézi átvétellel történő visszaváltási lehetőséget biztosít.

Gépi visszaváltás -

- Automata segítségével váltják vissza a palackokat.
- Palackot alaktartó formában kell visszavinni! (Ne tapossa laposra!)
 - Két típus: önállóan álló gépek vagy beépített gépek;
 - Automata roncsol, kompaktál, perforál.
 - Beltéri körülmények közti üzemeltetés!
- Kiválasztás alapja a DRS termékek forgalma anyagáramonként, tárolási kapacitás, RVM helyigénye.

Manuális visszaváltás -

- Kézi úton, applikáció segítségével váltja vissza a palackokat;
- Az elszállításig ép állapotban kell megőrizni;
 - *Elvárt puffermennyiség: 1000 darab palack;*
- Kiszolgálás mobil RVM szolgáltatással;
- Visszaváltási díj azonnali megtérítése mobil RVM-be konszolidáláskor.

Visszatérítés

24. § (3) A koncessziós társaság olyan visszaváltási díj visszatérítési rendszert épít ki és üzemeltet, amelyben a forgalmazónál elhelyezett automata visszaváltó berendezések által kiadott, az adott visszaváltási helyen levásárolható vagy készpénzre beváltható utalvány mellett minimum egy további módon biztosítja a visszaváltási díj megtérítését a fogyasztó részére.

Utalvány (voucher)

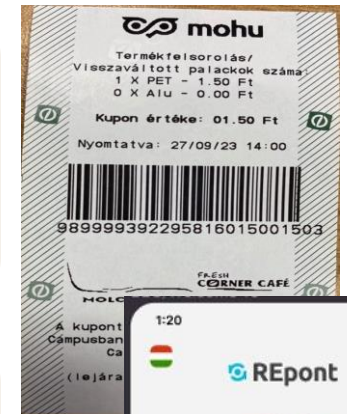
- Rendszerindulásra rendelkezésre áll;
- Levásárolható vagy készpénzre váltható;
- Beváltás bolthoz kötötten vagy hálózatban történhet;
- Megtérítése havi szinten az RVM által rögzített adatok alapján.

Azonnali megtérítés

- 2024. áprilisában indul;
- Applikáció segítségével működik, az abban megadott számlaszámra történik a visszafizetés (instant payment).
- Applikáció iOS-re és Androidra is letölthető.

Jótekonysági felajánlás (charity)

- 1. évben egy jótekonysági cél lesz választható.
- Következő években időszakonként változnak a célok.
- Egy összegben történik a kiutalás a kampány végével.
- Szabályzat kialakítás alatt van.

Visszatérítés

Üzemeltetés

Üzemeltetés

14. § (1) A forgalmazó a kötelezően visszaváltási díjas termék visszaváltása érdekében az automata visszaváltó berendezéseket működteti, valamint a működtetésükhöz szükséges technikai feltételeket biztosítja.

Visszaváltási feladatok:

- Kötelezően visszaváltási díjas termékek visszavétele,
- Utalványok megtérítése a vásárlók részére.

RVM üzemeltetési feladatok:

- Erősáramú hálózati betáplálás biztosítása,
- Internetkapcsolat biztosítása (LAN vagy annak hiányában modemcsatlakozás),
- Kabinetek ürítése a telítődés alapján, voucher szalag csere,
- Napi szintű tisztítás (kabinetek, bedobó nyílások, szállítószalag, tárolóedény terület, Kijelző, EAN kód olvasók),
- Egyszerűbb technikai hibák helyszíni vagy telefonos segítséggel történő elhárítása,
- Gép meghibásodása esetén kézi úton biztosítani a visszavételt.

Tárolási feladatok:

- Hulladék tárolása elszállításig,
- Közreműködés a hulladék átadásában.

Elszállítás

Logisztika - hulladék elszállítás

*20. § A koncessziós társaság a kötelezően visszaváltási díjas termékkel kapcsolatban:
b) a hulladék átvételét, elszállítást, előkezelését, hasznosítás céljából történő átadását biztosítja.*

Külön logisztika a gépi és kézi visszaváltás kiszolgálására.

Gépi visszaváltás:

- Egy vállalkozó országosan,
- Menetrend szerinti elszállítás (műanyag, fém és üveg egyszerre kerül elszállításra),
- Gép meghibásodása esetén 1000 db-os puffermennyiség felett mobil RVM is rendelhető
- Tárolóedényzetet és a zsákot a MOHU biztosítja

Kézi visszaváltás:

- Mobil RVM szolgáltatás,
- vállalkozó „házhoz viszi” a visszaváltó berendezést a kézzel gyűjtött palackok összegyűjtéséhez.

Átmeneti időszak:

- DRS hatálya alá nem tartozó italcsomagolások elszállítására külön partner.
- Ezek gyűjtésére MOHU edényzetet nem ad.

Egyedi elszállítás igénylésére az Üzemeltetési ÁSZF lehetőséget biztosít.

DRS pénzáramok

Gyártói díjak

Csatlakozási díj

- Díjfizetési kötelezettség a DRS bevezetését követő 5. év végéig áll fenn.
- Fedeznie kell a MOHU DRS bevezetéséhez szükséges beruházásainak indokolt költségeit.

Szolgáltatási díj

- Fedeznie kell a MOHU DRS működtetésével kapcsolatosan felmerült indokolt költségeit.
- **Mértékük:** rendeletben meghatározott, a tárgyévet megelőző év november 30-ig.
- **Esedékességük:** negyedévente, a MOHU által kiállított számla alapján.

Visszaváltási díj (palack alapú díj)

- Motiváció a visszaváltási hajlandóság növelésére.
- Végig halad az értékláncon, legvégül a fogyasztó fizeti meg.
 - Egyutas (nem újrahasználandó): 50 forint/db;
 - Többutas: a gyártó határozza meg.
- **Megtérítése:** Kereskedő megtéríti a fogyasztó részére
- A RVM által rögzített adatok alapján, havi szinten, utólagosan, a beváltástól függetlenül (gépi), vagy elszállításkor (kézi).

Kezelési díj (palack alapú díj)

- A kereskedő a visszaváltásra fordított erőforrásaiért kapja
- Kézi és Gépi visszaváltás esetén eltérő mértékű.
- MOHU fizeti meg havi elszámolásban a Partnerportálon rögzített számlaszámra.
- Bizonylatolás: önszámlázással – NAV adatok megadása szükséges a Partnerportálon!!
- Az RVM által rögzített mennyiségi adatok alapján.

DRS Szemlélet formálás

Tájékoztató kampány

REpont

Mit vált vissza a REpont automata?

Csak a 2024. január 1. után forgalomba hozott, 0,1 és 3 liter közötti tartalmú műanyag, üveg és fém italcsomagolások. (A tej alapú italtermékek kivételt képeznek.)	Ezekkel a jelölésekkel ellátott palackok válthatók vissza:
---	--

Ne nyomd össze!
Az automata csak az ép italcsomagolások visszaváltására alkalmas.

Figyelj, mert a polcokon még legő nélküli palackokat is találhatsz!
A korábban forgalomba hozott termékek továbbra is forgalmazhatók, ezekre továbbra sem kell megfizetni a visszaváltási díjat, de a visszaváltásuk sem lehetséges.
A visszaváltási logó nélküli palackokat továbbra is gyűjtsd szelektíven!

 Újrahasznosítjuk. Közösen.

REpont

Ne nyomd össze, ha ilyen jelölést látsz!

Az automata csak az ép italcsomagolások visszaváltására alkalmas.

 Újrahasznosítjuk. Közösen.

REpont

A megjelölt italcsomagolások árát visszakaphatod!

1 dl és 3 liter között

 fém **műanyag** **üveg**

Váltsd vissza őket 2024. január 1-jétől a REpontokon!

Ha a terméken nincs jelölés, akkor helyezd a szelektív gyűjtőbe!

 Újrahasznosítjuk. Közösen.